

SKOVFYR

FRØPLANTAGE FP227, 'VALDEMARSLUND'

STED: 'Valdemarslund', Gurre Vang, Kronborg Statsskovdistrikt

FRØKILDE: Klon-frøplantage, 1,8 ha.

ANLAGT: 1950-57

EJER: Statsskovenes Planteavlstation, Kronborg Statsskovdistrikt

ANVENDELSE:

Frøplantagefrøet er særligt egnet til udsatte lokaliteter (hede- og klitområder). På disse lokaliteter vil frøet give bevoksninger med god produktion og kvalitet (stammeform). Frøet kan dog også anvendes på østlige lokaliteter. Afkommet kan i visse år være genetisk indsnævret, hvilket gør det mindre egnet som grundlag for fremtidige selvforyngelser.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Vurderingerne af frøets egenskaber er primært baseret på et ungt feltforsøg på Hanherred Statsskovdistrikt.

Overledelse/Sundhed: Under de vanskelige kulturforhold i forsøget på Hanherred havde FP227-afkommet en *overlevelse på 54 %*. Dette er lavere end Sæverås-materialet, som overlevede med 85 %; men væsentligt bedre end både den svenske (20 %) og den lettiske proveniens (22 %) i dette forsøg. Forsøget har været meget kraftigt angrebet af fyrrens sprækkesvamp. FP227 klarede sig relativt godt igennem, og *ved sundheds-scoringen (i 1994) var FP227 på næsten samme niveau som Sæverås* (se fig. 1.)

Produktion: I afprøvningen har FP227-afkommet en *anelse bedre vækst end Sæverås-materialet* (se fig. 1). Som det fremgår af figuren, er der en tæt sammenhæng mellem vækst og sundhedstilstand.

Stammerethed: Der tegner sig samme billed som for sundhed og produktion, nemlig at FP227 er på højde med Sæverås og *betydeligt bedre* end den svenske og lettiske proveniens (se fig. 2). Almindelig erfaring med FP227-afkom bekræfter, at materialet har en god stammeform. Et eksempel herpå kan ses i Vestskoven, afd. 510b, hvor træerne, selv om de blev plantet på meget stor afstand, har en høj andel af rette stammer (se foto).

FRØFORSYNING:

Frøplantagen er i fuld produktion og har givet et stort bidrag til frøforsyningen. Henvendelse til Statsskovenes Planteavlstation, telefon: 49 19 02 14.

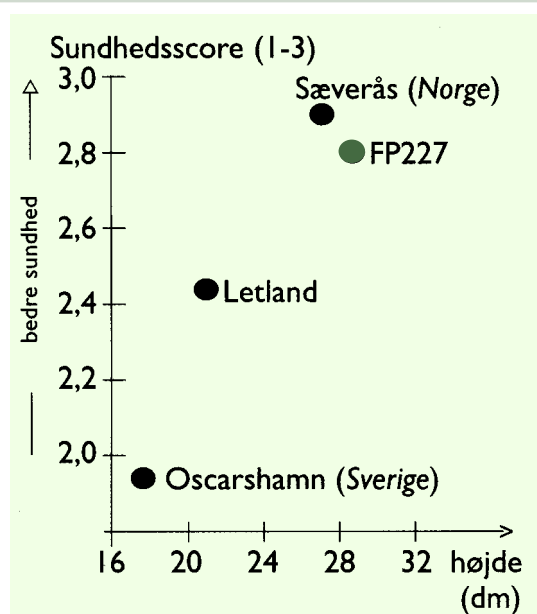

Fig. 1. Højde og sundhed på en klitlokalitet. Gennemsnitlig højde og sundhedsscore (1-3 skala, hvor 1 = usund og 3 = sund). Registreret i 1994 i forsøg på Hanherred Statsskovdistrikt (13 år fra plantning).

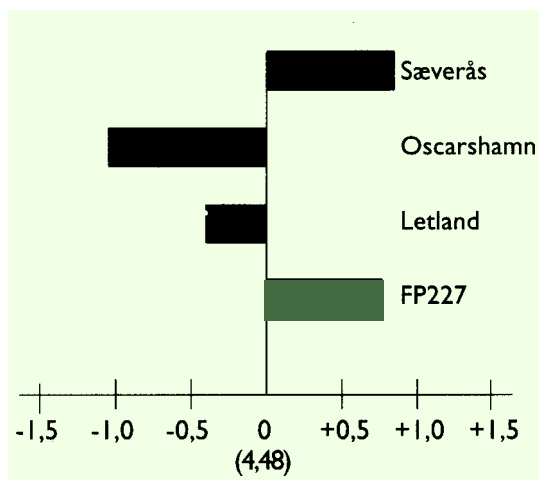
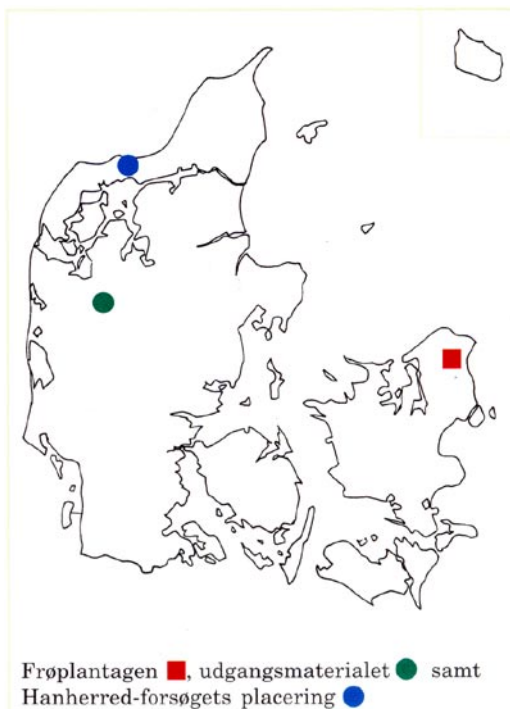

Fig. 2. Stammerethed på en klitlokalitet.

Afgivelser fra forsøgsmiddel (4,48). Scoring-værdier (1-9 skala, hvor 1 = den dårligste form, 9 = den bedste) registreret i 1994 i forsøg på Hanherred Statsskovdistrikt.

Frøplantageafkommet i afd. 510b i Vestskoven. Anlagt 1973.

FRØKILDEN:

Udgangsmaterialet: Frøplantagen er baseret på *en skotsk proveniens (Ballochbuie)*, som stod i et proveniensforsøg på Feldborg Statsskovdistrikt. Ballochbuie er en meget udsat lokalitet nordøst for Aberdeen. I forsøget på Feldborg var proveniensens *over middel både med hensyn til vækst og sundhed*.

Plustræudvalget: Der blev oprindeligt udvalgt 20 træer. Udvalgskriterierne var *sundhed, højde og stammeform*. Efter en nøjere gennemgang blev de *10 mest grovgrenede sorteret fra*.

Plustræselektionen har ikke kunnet være særlig intensiv, og svarer formentlig til *10-20 % af træerne i udgangsmaterialet*.

De udvalgte 10 plustræer blev podet og plantet ud i frøplantagen. I 1972 blev der fjernet et plustræ (én klon) i frøplantagen, således at der herefter kun stod 9 kloner tilbage. Træerne i frøplantagen står på stor afstand, og der udvikles dybe kroner. De relativt få kloner i frøplantagen betyder, at afkommet efter svage blomstringsår (hvor kun en del af klonerne blomstrer) kan være genetisk snævert.

I 1981 anlagde Planteavlsstationen tre forsøg (Hanherred, Nordjylland (Bunken) og Tisvilde), hvor afkom fra flere indsamlingsår af FP227 blev sammenlignet med bl.a. provenienser af norsk, svensk og lettisk oprindelse. Forsøgene blev målt af FSL i 1988.

Senest er de to jyske forsøg opmålt (1994) af Planteavlsstationen. Forsøget på Hanherred er det mest vellykkede og derfor er kun dette refereret hér.

FLERE OPLYSNINGER

Se DST (1/83), Det Forstlige Forsøgsvæsen, Bind 42, nr. 5 (1990), eller kontakt Statsskovens Planteavlsstation.